

בס"ד יג' שבט ה'תשע"ו
 הדלקת נרות - 16:45
 צאת השבת - 17:37
 רבנו תם - 18:10
 שעון חורף - לפי הלוח המדוייק של "אור החיים"

שנה שש עשרה - עלון מס' 801
 @ ביום ראשון לא אומרים "תחנון" במנחה.
 @ ביום ראשון בערב "סעודת" ט"ו בשבט.
 יש להרבות באכילת פירות שנשתבחה בהם א"י.
 @ סוף זמן "ברכת הלבנה" במוצ"ש כל הלילה.

אברהם יגל

לע"נ בבאי מוסאי בן אברהם ז"ל
 לרפואת ולהצלחת כל עם ישראל.

כפטידון: "ותשר דבורה" (שופטים ה')

פרשת בשלח שבת שירה

בדוק ומנוסה - סגולה גדולה
 להשתתף בסעודה הרביעית
 בבית הכנסת "אוהל-מועד"

מלשיני הפרשה:
 < לאחר היציאה ממצרים, הולכים משה במדבר.
 < המצרים רודפים אחרי בני ישראל ומשיגים אותם על שפת ים סוף.
 < קריעת ים סוף, בני ישראל עברו בשלום בתוך הים ביבשה, והמצרים טבעו בים.
 < "אז ישיר משה", שירת הים, שיר הודיה לה'.
 < קורות בני ישראל בדרכם מים סוף עד להר סיני.
 < פרשת המן והשלו, שיעורים בביטחון בקב"ה.
 < נס המים מהסלע, ומלחמת עמלק.
 < "ה' הצדיק ואני ועמי הרשעים..."
 פרעה מתעשת ברגע אחד ואומר וידוי, הוא כמובן לא מכליל רק את עצמו אלא הוא צירף גם את העם שלו, כדי להוציא אותם בחובת וידוי... ה' הצדיק וְאֲנִי וְעַמִּי הַרְשָׁעִים... כשם שאנחנו אומרים (להבדיל) "חטאנו אנחנו ואבותינו"... אמר פרעה - לא רק אני לא בסדר, אלא גם העם שלי לא בסדר.
 < "ה' ילחם לכם ואתם תהרשו" (יד.יד)
 הרחי"ק רבי מאיר מפרמישלאן זי"ע היה אומר: אמנם ה' הוא הנותן לחם לכל בשר (ילחם מלשון לחם), אולם ואתם תהרשו! עליכם לעשות השתדלות לעבוד ולחרוש.
 < "הים ראה וינס"
 מה ראה? ארוננו של יוסף, "אמר הקב"ה ינוס הים מפני הנס מן העבירה". גם אצל יוסף כתוב "וינס החוצה (מדרש תהלים). "ויקח משה את עצמות יוסף", משה לקח את עצמות יוסף, ותוכן רוחו, שבשעה שקיבל משה עליו להיות מנהיגם של ישראל, קיבל עליו ללמוד מיוסף, מה יוסף שילם לאחיו טובה תחת רעה, כך משה נטל על עצמו להתנהג עם צאן מרעיתו במידה זו, לשנות את קשי עורפם בסבלנות וסלחנות ולגמול להם אך טוב. (ע"פ הדרוש)
 < "ירדו במצולות כמו אבן..."
 רעיון יפה שהביא הרב ברוך רוזנבלום:
 המצרים שעשו תשובה, זכו לדבר שכל יהודי, מתחנך לזה לפני פטירתו...
 דבר ראשון - כולם טבלו במקווה.
 דבר שני - היה להם שישים ריבוא, בשעת יציאת נשמה.
 דבר שלישי - כל הכסף שלהם, הלך לצדקה...

פנות הנביאים והפסוקים
נשא/עשה פרי = הביא לתוצאה חיובית.
דוגמה: לצער פל החברה הישראלית, המאמצים להחזיר את רץ ארץ לישראל עדן לא נשאו / עשו פרי.
מקור: ואתם, הרי ישראל, ענפכם תתנו ופריכם תשאו לעמי ישראל [יחזקאל לו ח]. ותוצא הארץ דשא עשב מזריע זרע למיניהו ועץ עשה-פרי [בראשית א]. (ניבונכו)

במלאת שנה - לע"נ הצנועה והענוה אסתר זנו בת חלווה ויהודה ז"ל שנפטרה יט' שבט תשע"ה, תנצב"ה.
 ביום שישי העליה לבית העלמין ב- 08:45

לעילוי נשמת החסיד הכשר והענו
 אבי מורי **בבאי מוסאי** בן אברהם זליכה ז"ל שנפטר בערב שבת פרשת יתרו, כ' שבט תשנ"ו, תנצב"ה.
 ביום שישי יט' שבט (16-01-29 למניינם) - העליה לבית העלמין בשעה 08:30

הסידור ממשל מדרג עמי! העלון טעון גניזה. אין לעיין בעלון בשעת התפילה וקריאת התורה. במקום שיש עירוב, יש לטלטל ע"י קטן. ניתן להוריד את העלון באתרים הדתיים "לדעת" ו-"חידושי":
<http://ladaat.info/> <http://www.hidush.co.il/>

יו"ל ע"י ארגון "אברהם יגל" 054-7743834

סגולה לפרנסה - פרשת המן

מסביר משה על המן (שמות ט"ז): "הוא הלחם אשר נתן ה' לכם לאכלה". ובעקבות בקשת משה מהעם ללקט "איש כפי אכלו" מעידה תורה (שם פס' י"ז): "ויעשו כן בני ישראל, וילקטו המרבה והממעט". מסביר רש"י: "יש שלקטו הרבה, ויש שלקטו מעט, וכשבאו לביתם ומדדו בעומר איש איש מה שלקטו, ומצאו שהמרבה ללקט לא העדיף על עומר לגולגולת אשר באהלו, והממעט ללקוט לא מצא חסר מעומר לגולגולת, וזהו נס גדול שנעשה בו". "מרבה" = 247. "ממעט" = 169. ההפרש = 78. "לחם" = 78. **נס גדול נעשה בלחם שירד להם משמים.**

כאשר רואים בני ישראל את הלחם שירוד להם מהשמים הם אומרים (שמות ט"ז ט"ו): "מן הוא", ומסבירה התורה "כי לא ידעו מה הוא". "והעמר, עשרית האיפה הוא". מכפלת אותיות המילה "האיפה" $5 \times 80 \times 10 \times 1 \times 5 = 20,000$. עשרית מזה, עשרית האיפה, שווה 2,000. מכפלת אותיות המילה "מן" $50 \times 40 = 2,000$.

מרכות ואיחולים לפייט **כשיזיר ויזכר כהן הי"ו**
 לרגל הולדת הבן נ"י יה"ר שיעלה במעלות התורה ויצליח בכל דרכיו ומעשיו, שיתברך בכל מילי דמיטב ברוחניות ובגשמיות שתזכו לשנים רבות. וברכה לשמעון וכוכבה ישראל ולאיתן ודלילה כהן

"בניד כשתלי זתים" - חינוך

בגיל צעיר יש להסתכל על התנהגות הילד כתופעה חולפת, התנהגות זמנית שניתנת לשינוי, האמון שאנו משדרים: "טועים, מועדים - תמיד אפשר לתקן". כאשר מחזקים בו את האמון הוא ירצה להתאמץ, להתרומם ולשנות. אולם כשמשדרים לילד קטן שהתנהגותו השלילית צפויה, "ידעתי שתשבור", "אמרתי לך שזה יקרה" הוא מתייאש. הורים פונים אלי להתייעץ אם לעשות אבחון פסיכולוגי לילד הקטן כיוון שהגננת הפנתה אותם או המחנכת. ההפניה לאבחונים פסיכולוגיים לילד הרך - גורמת להורים לאבד את אמונם בעצמם ובילד חסר התקנה, ונותנת אישור לגננת/מחנכת שיש לו קשיים סובייקטיביים, אלא שברוב המקרים מספיקה הדרכה קלה להורים ולמערכת. כאשר הורים מאבדים את אמונם בילד מתחילה הביקורת: "שב ישר!" "למה אתה עושה כך?", "אל תזוז!" והערות שמנמיכות את הילד. הוא ירגיש שאין לו תקנה, שהוא חסר ערך, יפתח דימוי עצמי נמוך ולא ירצה להתאמץ, כי הוא לא סומך על עצמו. שלושה מרכיבים משמעותיים בחינוך משפיעים בצורה חיובית על הילד, שבו - חיזוקים חיוביים, עידוד וביקורת בונה.

כל הישועות והברכות
 כ"משפחה טיטו הי"ו שתרמו לסעודה הרביעית בליון. זכות מרן **עובדיה יוסף** זצ"ל תגן בעדם, לרפואתם והצלחתם ויתברכו בכל מילי דמיטב. **ברכה הצלחה וזיווגים הגונים משורש נשמתם הטהורה לילדיהם.** שיתגשמו משאלות ליבם מתוך אושר ופרנסה טובה.

מרכות ואיחולים לפייט **כ"איתן דירוף**
 כ"איתן דירוף בן שושנה הי"ו הקב"ה ישלח מזור ומרפא לרמ"ח אבריו וש"י גידיו. שיחזור לאיתנו הראשון ויזכה לשנים רבות טובות ונעימות

מרכות ואיחולים לפייט **כ"איתן דירוף**
 הצעיר מוזמן לשיעור מרתק עם הרב **בנימין הוטא שליט"א** מחבר הספרים "כי בא מועד" ומשדר ב"קול ברה"ם" שיתקיים בביה"כ "אוהב שלום" (ליד הרבנות) ביום שני ט"ו שבט בשעה 19:00 לע"נ **מתי מעטוק** ז"ל בן יפה לרפואת **דורה** בת דינה מנב"ת ו**שמחה** בת ורדה מנב"ת

שיעור התורה הגדול בתבל
 ארגון "אברהם יגל" משדך בליווי **בכל מוצאי שבת** את שיעורו של **הראשון לציון** הרח"ג **יצחק יוסף שליט"א** בבית הכנסת "אוהל מועד" בשעה 20:30 השיעור יוקרן על גבי מסך ענק. בע"ה תתקיים סעודה רביעית, בחסות "בית הלחם"

מרכות ואיחולים לפייט **כ"איתן דירוף**
 ל"י יפעת גולדברג לרגל הולדת הבן נ"י יה"ר שיעלה במעלות התורה ויצליח בכל דרכיו ומעשיו, שיתברך בכל מילי דמיטב ברוחניות ובגשמיות שתזכו לשנים רבות. וברכה **לפנחס ושרה יעקובי** ו**ליעקב ובלה גולדברג** שירונו נחת מיוצאי חלציהם

מרכות ואיחולים לפייט **כ"איתן דירוף**
 ל"י יפעת גולדברג לרגל הולדת הבן נ"י יה"ר שיעלה במעלות התורה ויצליח בכל דרכיו ומעשיו, שיתברך בכל מילי דמיטב ברוחניות ובגשמיות שתזכו לשנים רבות. וברכה **לפנחס ושרה יעקובי** ו**ליעקב ובלה גולדברג** שירונו נחת מיוצאי חלציהם

כל הישועות והברכות
 ל"מדרכי ורות ג'זלך הי"ו שתרמו לסעודה הרביעית בליון. זכות מרן **עובדיה יוסף** זצ"ל תגן בעדם, לרפואתם והצלחתם ויתברכו בכל מילי דמיטב ויתגשמו כל משאלות ליבם מתוך אושר ופרנסה טובה וברכה הצלחה וזיווגים לילדיהם. להבדיל לע"נ **שלום** בן רחל ז"ל

שבת שלום זמבודק

לע"נ הצדיק והצנוע
ציון אהרוני (בית שאן) בן גולשן ואליהו ז"ל שנפטר בשבת ו' שבט תשע"ו השבת השבעה לפקידתו

שבת שלום זמבודק

לע"נ הצדיק והצנוע
ציון אהרוני (בית שאן) בן גולשן ואליהו ז"ל שנפטר בשבת ו' שבט תשע"ו השבת השבעה לפקידתו

שבת שלום זמבודק

לע"נ הצדיק והצנוע
ציון אהרוני (בית שאן) בן גולשן ואליהו ז"ל שנפטר בשבת ו' שבט תשע"ו השבת השבעה לפקידתו

2054-7743834 "יו"ל ע"י ארגון "אברהם יגל"

2054-7743834 "יו"ל ע"י ארגון "אברהם יגל"

2054-7743834 "יו"ל ע"י ארגון "אברהם יגל"

"אל תקרי הליכות אלא הלכות"

הלכות ומנהגי ט"ו בשבט

א. יום ט"ו בשבט הוא ראש השנה לאילנות, ואסור להתענות ביום ט"ו בשבט, כמו כן אין אומרים תחנונים ונפילת אפים בט"ו בשבט.

ב. יש נוהגים לעשות למוד בליל ט"ו בשבט שלומדים משניות או זוהר שמדברים מעניין הפירות ואחר כך מברכים על הפירות. ומ"מ יש ללמוד "בהבנה" ככל האפשר, ובפרט יש ללמוד בהלכות השייכות לדיני ט"ו בשבט בענייני ערלה ותרומות ומעשרות.

ג. נוהגים להרבות באכילת מיני פירות של אילנות בליל ט"ו בשבט, להראות בזה שהוא ראש השנה לאילנות, ולברך עליהם ברכות הראויות להם.

ד. לכתחילה אין להביא הפירות לאחר ברכת המזון, כדי להרוויח ברכה אחרונה, שיש מקפידים על זה משום גורם ברכה שאינה צריכה, וראוי לחוש לדבריהם, ורק אם טעו והניחום לאחר ברכת המזון על ידי שכחה וכיוצא, מותר להביאם ויברך לפניהם ולאחריהם כהלכה ובשבת מותר.

ה. פירות שנשתבחה בהם ארץ ישראל הם שבעה מינים ופירות שבעת המינים, קודמים לברכה לכל שאר מיני פירות העץ, ואפילו חביב עליו מין פרי אחר, יש להקדים את פירות שבעת המינים, וכל הקודם בפסוק בשבעת המינים עצמם, קודם לברכה, ותמרים קודמים כי התמרים "שני" לארץ אחרון שבפסוק, והגפן "שלישי" לארץ הראשון.

ו. יש אומרים שהיין קודם לתמרים, כיון שהיין דבר חשוב הוא שקובע ברכה לעצמו בברכת "בורא פרי הגפן" ויש חולקים ואומרים שאין קדימה ליין על תמרים אלא התמרים קודמים ליין, וכן המנהג, ולכל הדעות מעשה קדרה דהיינו תבשיל מחמשת מיני דגן קודמים ליין.

ז. ברכת המוציא קודמת לכל דבר, ולאחר מכן ברכת "בורא מיני מזונות", ופת חטים קודם לפת שעורים, ואחריהם זית, ואחריו תמרים, ואחר כך ענבים, תאנים, רימונים ואחריהם שאר מיני פירות העץ, וברכה אחת שמברך "בורא פרי העץ" פוטרת כל מיני העץ שלפניו, ואפילו אינם לפניו אם יש בדעתו עליהם וכיוון לפוטרים, יצא ואין צריך לחזור ולברך.

ח. הנוהגים לאכול בט"ו בשבט אתרוג מרוקח בסוכה, אין להם לברך עליו ברכת שהחיינו, מפני שכבר בירכו שהחיינו ביו"ט הראשון של סוכות בנטילת הלולב, ובזה נפטר האתרוג גם מברכת שהחיינו של האכילה.

ט. יש להיזהר מאכילת פירות שמצוי בהם תולעים (תאנים) שלא לברך עליהם אלא עד שיפתחם ויבדקם היטב ויפתחם דוקא לפני הברכה ולא לאחר הברכה, שלא ישחה בין הברכה לאכילה, ועוד סיבה שיתכן שהפרי התלוע וברכתו תהיה לבטלה ולכן יבדוק לפני הברכה, וכן יש להיזהר כשפותח הפרי לראות אם יש בו תולעים, יחזור ויסגור אותו אם אפשר כדי שהפרי יראה שלם בשעת הברכה.

י. עיקר השגת האדם אל רוח הקודש תלויה ע"י כוונתו וזהירותו בכל ברכות הנהנין, וע"י הברכות שעליהם הנאמרות בכוונה הוא מסיר מהם את הקליפות ומזכך את החומר שלו ונעשה זך ומוכן לקבל קדושה.

"מכל מלמד השכלתו..."

כח הדיבור - פרשת בשלח

"דבר אל בני ישראל וישבו וישבו ויחנו לפני פי החירות בין מגדל ובין הים לפני בעל צפן נכחו תחנו על הים". יש כמה פירושים על הפסוק: א. וישבו ויחנו... ידוע מה קורה שיושבים וחנונים, אזוי מתקררים בעבודת השם כמו שנאמר ויחנו ברפידים שרפו ידיהם מן התורה ויושבים בבטלה מתחילים להרהר ולדבר ולכעוס ומחלוקת שנאמר "פי החירות" פי זה הפה, החירות אותיות התיחה כאשר כוונתם. "ובין מגדל" אותיות לגמד את הקורבן שתפסו ומלבינים פניו. ב. "בין מגדל ובין הים לפני בעל צפן נכחו" ס"ת מילון שאוכלים על חוף הים. לפני בעל צפן-ר"ת בצל ויובשים מתחת לשמשיה. פירוש שני: שמרכלים על השני מוציאים מהמילון את המילים הכי לא יפות. ג. לפני בעל צפן-ר"ת צלב, אומר רש"י: הוא נשאר מכל אלהי מצרים, דהיינו שיושבים ונחים ויש מחלוקת עתידים ח"ו להגיע לעבודה זרה. ד. פי החירות, אומר רש"י-הוא פיתום. ועכשיו נקרא פי החירות על שם שנעשו בני חורין. רואים מכאן שיש רמז לפיו של האדם. כשהיה פי החירות שהוא פיתום דהיינו המצרים שהם היצר הרע היו שולטים גם בפיהם של עם ישראל מרוב עבודה קשה שהטילו עליהם לא יכלו להוציא הגה מפיהם שנאמר וישמע את נאקתם. כשהיו בני חורין ששלטו על פיהם ובזכות זה גם נגאלו. ששמרו על שפתם ושםם ולשון הקודש. יש רמז לימינו מהפסוקים לחטיפת מטוס הסבנה. בין מגדל דהיינו מגדל הפיקוח, מגדל העיר לד. "ועמוד האש לילה" ס"ת שדה. תחנו על הים נאמר פרעה-ר"ת תעופה. "ואמר פרעה לבני ישראל נבכים הם בארץ סגור" ס"ת מצמר היה המצב באותן שעות קשות. אל תקרי דרך ארץ פלישתים אלא פלשתינים. אומר רש"י והגיא שביניהם קרוי פי הסלעים. כך צריך להיות פיו של האדם שיהיה קשה לפותחו כמו שקשה להזיז סלעים. ופירוש אחר: שכל מילה שכבר הוציא מפיו תהיה אמינית וחזקה כמו סלע. "הי ילחם לכם ואתם תחרישון" ר"ת תלוי בכס. מדוע? תחרישון אותיות תחנו ויש דהיינו לרחם על הבריות כולם ולא משנה צבע, דת ולאום כי כולם יציר כפיו של ה' יתברך. במיוחד הקרובים אליו שהם עני, יתום, ואלמנה שכולם רשים ולא דווקא בממון שחסרים הם בחייהם כל אחד במצבו הוא. ואם לא מחרישים עם אלה ה' יתברך תובע את עלבונם. "ויראו מאד ויצעקו בני ישראל אל ה'" אומר רש"י תפשו אומנות אבותם: באברהם הוא אומר אל המקום אשר עמד, ביצחק לשוח בשדה, ביעקב ויפגע במקום ההוא. כך כל יהודי בניסיון הקל ביותר או חלילה הקשה ביותר צריך לתפוס אומנות האבות והאמהות הקדושים, כמו שעמו עם ישראל אז וכל שכן עכשיו. כי כל צעד ושעל מצריך תפילה. וכמה לשונות הם לתפילה וכולם שוות לכל יהודי. (מעבדכם הנאמן א.ש.)

" ואבותינו סיפרו לנו "

לקח ירידת המן

המכירים אתם את סיפורו של געש? המגיד הירושלמי, הגאון הצדיק רבי שלום שבדרון זצ"ל, סח אודות מסירותו המופלאה של מר געש, מוסר העבודה הנעלה שלו. עם שחר מופיע היה במקום עבודתו - קיץ וחורף, בסופה ובשרב. נושא עימו כיסא מתקפל ומטריה, בקיץ הפכה לשמשיה. מציב היה את הכיסא למרגלות הרמזור, על אי התנועה בואכה ירושלים. מפקח היה על התנועה לבירה, שתזרום כסידרה. כשהאור ירוק, סימן במטרייתו לנהגים לנסוע, להתקדם, לא לעכב את השיירה. כשהתחלף לצהוב נושא היה את המטריה מעלה, לאות אזהרה, וכשהבליח האור האדום פשט ידו ועצר במטהו את התנועה! והנהגים צייתנים היו, נשמעו להוראותיו בלי ערעור. כל עוד חסמה המטריה את דרכם, לא העז איש לנסוע! בזו אחר זו נעצרו המכוניות, בשיירה ארוכה ארוכה, מכבדים את הצו. אבל אך התחלף האור לירוק - והמחסום הורם.

מר געש ציוה: "סע" - והכל החלו לנוע, ממרהים להשמע להוראה, משתדלים לעבור את הצומת בטרם יניף מר געש את המטריה בהבהוב הצהוב! ומר געש אינו יודע מנוח, מהפציע השחר עמל בפרך וניווט את התנועה הסואנת, ברגש אחריות מעורר הערצה. לא הרשה לעצמו הפוגה, לא ידע רגע מנוחה. הן כבדה המטלה המוטלת על כתפיו, לדאוג שהתנועה תזרום כסידרה אל הבירה! רק באישון לילה, בגבור עליו הרעב והתשישות, מקפל היה את הכיסא ושב לביתו. מדווח לרעייתו שהיום עבר בשלום. לא היו פקקים, העיר ניצלה מקטסטרופה. ומרת געש המתפעמת הגישה לו את ארוחתו בעיניים מעריצות: אח, אילו היו הרשויות יודעות להעריך את תרומתו! אבל השנים עשו את שלהן, הגיל נתן את אותותיו, גם המתח והחרדה והאחריות הכבדה חרטו את רישומן, ומר געש לקה בלב, אחזו שפץ. רעייתו הזעיקה את הרופא, שקבע נחרצות: יש להזעיק אמבולנס ולהביאו לבית החולים, כל רגע יקר! "לא, איני יכול", נאנק מר געש, "התנועה, מה היא עליה?!"

מחאותיו נפלו על אזניים ערלות. הוא הועלה לאמבולנס, הובהל לבית החולים, הוכנס למיטה וחובר למוניטור. "אבווי", התמרמר בזעקה, "הכביש יפקק, התנועה תושבת, העיר תחסם!" "שקט!" תבע החולה במיטה הסמוכה. "מה היללות הללו?" "בעלי מנווט את התנועה לירושלים", הסבירה האשה. "הבלים", הפטיר הלה "בעלך הוא התמהוני שיושב ליד הרמזור! וכי באמת סבור היה שהתנועה מתנווטת על ידו?! והרי הרמזור ניווט את התנועה, וינווטה בלעדיו!" המוניטור של מר געש השתולל. "מה הוא אומר?!" ייבב מר געש, "מה אומר?!" ואף הרעיה המסורה נחלצה להגנה: "איך תוכל לטעון כך על עבודתו המסורה, וכי לשם מה עמל בפרך ארבעים שנה?!"... אך הלה סובב אצבעו סביב רקתו ואמר בלא חמלה: "לשם מה! כי אחזו השיגעון, גבירתי, משום כך!" אתם צוחקים, רבות - היה רבי שלום מתנגן בקולו, אבל מר געש זה הוא אנחנו... גועשים ומתגעשים כל היום, כל החיים. על מה ולמה? להביא פרנסה, להרוויח עוד ועוד, להדביק את יוקר המחיה. ומשום כך אין לנו פנאי, לא לתפילה בנחת ובכוונה, לא לשיעור תורה, לא ללימוד עם הילדים ולמעקב אחר התנהגותם, לא לשיחת נפש והדרכה, משום שגדול העול על צוארנו וכבדה האחריות על שכמנו, חייבים אנו להביא פרנסה. אמת ויציב, אין זה

דומה לחלוטין לאותו מר געש, משום שמוטלת עליו חובת ההשתדלות. אבל הרי "מזונותיו שלי אדם קצובים לו מראש השנה עד ראש השנה". וידועים דברי הרמב"ן ז"ל כי "הגזירה אמת, והחריצות שקר". ומדוע לא נלמד מפרשת ירידת המן: "וילקטו המרבה והממעט, וימודו בעומר - ולא העדיף המרבה, והממעט לא החסיר, איש לפי אוכלו לקטו". וכי סבורים אנו שהבורא יתברך יענישנו וימעט מזונותינו אם נסיף שיעור תורה, אם נתפלל ביתר מתינות, ואם נקדיש יותר תשומת לב לחינוך ילדינו...!?

"גדול העצה ורב העלייה"

יהודי קשה יום בא לפני הצדיק רבי ישראל מרוז'ין זצ"ל להיוועץ בענין פרנסתו. חכך האם יעשה כך או כך, ישלח ידו במסחר זה או באחר. נענה הרבי ואמר: "חז"ל אמרו, שפרנסתו של אדם קשה כקריעת ים סוף, ויש להבין מה הדמיון ביניהם. אלא שכאשר עמדו ישראל לפני הים, המצרים מאחריהם והמדבר סוגר עליהם, ושמעו הבטחת משה רבנו "התייצבו וראו את ישועת ה' אשר יעשה לכם היום", מה חשבו בלבם? שה' יגוף את המצרים, או יכס בסנוורים. ואולי יצוו לנסו לצדדים, אל המדבר הגדול והנורא. אולי יגונן עליהם הענן ויסוכך עליהם כחומת ברזל. אך איש מהם לא העלה בדעתו שהים יקרע לגזרים ויעברו בו ביבשה! כך גם בענין הפרנסה: על האדם להשתדל, כי כך צווה. ולדאוג שלא יהיה בבחינת 'הרעותי את מעשי וקיפחתי את פרנסתי'. אבל כיצד תבוא ומניין דרכים רבות לבורא..."

וכבר היה מעשה בבעל בית מויגה שנפטר בימי עלומיו והותיר אחריו אלמנה וילדים רכים, שהגדול בהם בן עשר. הדלדלו הקונים, והפרנסה שבתה. כשנגמר מלאי היי"ש נמנעו הסוחרים מליטן בהקפה, כי חששו לכספם. כיון שכך, פסקו מלמכור והחלו לרעוב ללחם.

עלתה האלמנה הרצוצה אל הצדיק רבי אברהם יעקב מסדיגורה זצ"ל, ודמעתה על לחיה: מאין יבוא עזרה? אמר לה: "רבים רחמי ה', אבי יתומים ודיין אלמנות!" לא הסתפקה בתשובה, ודרשה: "שהרבי יבטיחני שאמצא אוצר..." אבל הרבי ענה: "דרכים רבות לבורא, ואינו זקוק לעצתנו..." עוד האלמנה מתעכבת, ונכרי התדפק על דלת בית המזיגה. הבן הבכור פתח, והנכרי שאל: "איפה אבא?" "בשמים", ענה הילד. הנכרי נבוכ: "לא ידעת... בעבר קניתי אצלכם יי"ש, והיה מובחר ומעולה.

בשבוע הבא משיא אני את בתך, ורצוני לקנות מאותו יי"ש". אמר הילד: "לצערי, אין לנו ולו טיפת יי"ש..." חייך הנכרי: "ילד אתה, וכבר סוחר ממולח... ודאי מבקש אתה מחיר מפולפל!

בוא, נרד למרתף, ונראה..." ירד עם הילד למרתף, והנה סדרות שם החביות. טלטל אחת מהן, והיא מלאה וכבדה, והנזל משתכשך... הביט בילד במבט ניצחון.

"אלו מיים". הסביר הילד, "לשטוף את החביות הריקות משמריהן..." חייך הנכרי, מזג לעצמו כוסית וחיכך בשפתיו: "יי"ש מובחר ומשובח!" טפח לילד על שכמו. עוד הם מדברים, והאם חזרה. "סוחר ממולח הוא בנך", החמיא לה ושקל לידיה כסף מזומן עבור החביות. המלים נעתקו מפיה. עמדה על כך שיטעם מכל חבית, והוא התבסס לנגד עיניהם! הזמין פועלים, העלה את החביות מהמרתף ונטלן עימו... מיד שלחה את בנה אל הרבי, שסיפר על הישועה המופלאה. שמע הרבי ואמר: "אימך תכנה מאיין תבוא הישועה. שאל אותה האם האפשרות כזו עלתה בדעתה..." מזג אותו נכרי מן היי"ש לאורחיו והכל התפעלו מטעמו הערב וחוזקו. התעניינו למקורו, ובית המזיגה הוצף קונים...

כך נמשלה הפרנסה לקריעת ים סוף, וכך נמשל זיווגו של אדם לקריעת ים סוף... אלה תכניות, ועם מי מתחננים בסוף...